

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Олександр Бєзпідніжний

«25» квітня

ПРОГРАМА КОНКУРСУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ

«Хореографічне мистецтво»

ОС бакалавр

*на основі повної загальної середньої освіти, ОПС фаховий молодший бакалавр,
ОС молодший бакалавр, ОКР молодший спеціаліст*

Освітня програма: Хореографія
Спеціальність 024 Хореографія
(денна форма навчання)

Умань-2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На навчання для здобуття ступеня «бакалавр» приймаються особи з повною загальною середньою освітою.

Метою творчого конкурсу з хореографії є відбір обдарованої, здібної до навчання молоді для розкриття та реалізації індивідуального творчого потенціалу а також подальшого становлення як хореографа-професіонала шляхом надання ґрунтовних знань з дисциплін хореографічного циклу в умовах навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Для досягнення мети, умовами творчого конкурсу передбачається комплексне вирішення наступних **завдань**:

1. Перевірка анатомо-фізіологічних та музично-ритмічних даних вступника:

- виворотність, пластичність, рухливість ніг (стопа, коліна, стегна);
- гнучкість, пластичність та рухливість корпусу;
- сила м'язів ніг, здібність до стрибків.
- почуття ритму.
- музичний слух.

2. Виявлення рівня хореографічної підготовки вступників, їх виконавської майстерності, а також творчих та артистичних здібностей:

- рівень технічної виконавської майстерності;
- методика виконання;
- створення та передача образу.

Для успішного результату в процесі творчого конкурсу вступники повинні

знати:

- хореографічну термінологію, назви танцювальних елементів, вправ, фігур, видатних діячів хореографічного мистецтва, історичні відомості з різних хореографічних напрямків.

вміти:

- емоційно, пластично, сценічно, артистично сприймати і відтворювати музичний і хореографічний матеріал.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
знань і вмінь вступників**

<i>Рівень</i>	<i>Бали</i>	<i>Характеристика виконання завдань</i>	
НЕ СКЛАВ	0 – 99	Вступник має слабо сформований рівень хореографічних здібностей, демонструє повну творчу та емоційну пасивність, відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Не розрізняє бальну, народну, класичну хореографію за її характерними особливостями. Не має уявлень про будь-які форми танцю. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються повною відсутністю виворітності ніг, апломбу, висоти кроку, невмінням створити артистичний образ, передати рухами характер музики.	
СКЛАВ	Початковий	100	Вступник має слабо сформований рівень хореографічних здібностей, однак демонструє наявність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Має загальні уявлень про будь-які форми танцю. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються недостатньою виворітністю ніг, відсутністю апломбу, висоти кроку.
		101 – 109	Вступник має слабо сформований рівень хореографічних здібностей, однак демонструє наявність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Намагається знайти відмінності між бальною, народною, класичною хореографію за її характерними особливостями. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються недостатньою виворітністю ніг, відсутністю апломбу, висоти кроку.
		110 – 119	Вступник має недостатньо сформований рівень хореографічних здібностей, демонструє відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Знаходить відмінності між бальною, народною, класичною хореографію за її характерними особливостями. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються недостатньою виворітністю ніг, відсутністю апломбу, висоти кроку, невмінням створити артистичний образ, передати характер виконуваних ним елементів та недостатнім рівнем виконання. Вступник невдало, але намагається імпровізувати, комбінувати рухи

		під музику.
Середній	120 – 129	Вступник демонструє незначні практичні навички хореографічної діяльності, допускає помилки при виконанні завдання. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються слабкими м'язами, помітно, але незначно вираженими у поставі функціональними відхиленнями, недостатньою виворітністю ніг, невмінням одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, недостатньою висотою кроку, невмінням створити артистичний образ.
	130 – 139	Вступник демонструє мало вагомі практичні навички хореографічної діяльності. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються слабкою виворітністю ніг, не зовсім вдалою спробою одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку, намаганням створити артистичний образ, передати характер виконуваних ним елементів та слабким рівнем виконання. У рухах відчувається невпевненість, скутість.
	140 – 149	Вступник демонструє певні практичні навички хореографічної діяльності, допускає помилки, але в процесі виконання намагається їх частково виправити. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються доброю виворітністю ніг, вдалими спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку. Відтворює музичний ритм адекватно заданому або з незначними помилками; не завжди вірно відчуває музичний ритм та характер музики під час виконання вправ класичного екзерсису.
Достатній	150 – 159	Вступник демонструє наявні практичні навички хореографічної діяльності, допускає помилки, але в процесі виконання частково їх виправляє. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються доброю виворітністю ніг, вдалими спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку. Вступник відчуває, сприймає музичний супровід, активно поєднуючи його з танцювальними рухами. Присутня здібність до імпровізації.
	160 – 169	Вступник демонструє достатній рівень

		<p>практичних навичок хореографічної діяльності, допускає помилки, але в процесі виконання частково їх виправляє. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються доброю виворітністю ніг, вдалими спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку. Вступник виявляє уяву, фантазію, оригінальність у пластичному створенні образу.</p>
	170 – 179	<p>Вступник демонструє достатній рівень практичних навичок хореографічної діяльності, допускає незначні помилки, але розуміючи їх характер швидко виправляється. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються гарною виворітністю ніг, координацією рухів, хорошою гнучкістю та формою підйому, високим балетним кроком та стрибком. Має добре розвинуте почуття ритму та музичний слух.</p>
Високий	180 – 189	<p>Вступник демонструє вище достатнього рівень практичних навичок хореографічної діяльності, майже не допускаючи помилок. Анатомо-фізіологічні дані характеризуються гарною виворітністю ніг, відмінною координацією рухів, високим балетним кроком. Має гарно розвинуте почуття ритму та музичний слух.</p>
	190 – 199	<p>Вступник демонструє високий рівень практичних навичок хореографічної діяльності не допускаючи помилок. З легкістю імпровізує на задану тематику, застосовуючи максимум виражальних засобів для повноцінного створення певного образу. Добре координує рухи, має гарну поставу та високий рівень розвитку хореографічних (виворітність тазостегнового та гомілковостопного суглобів, розвинений підйом, гарний танцювальний крок, гнучкість та високий, легкий стрибок) та музично-ритмічних (почуття ритму, музичне сприйняття та відтворення) здібностей.</p>
	200	<p>Вступник демонструє зразковий рівень практичних навичок хореографічної діяльності не допускаючи помилок. З</p>

			<p>легкістю підбирає образи для відмінної передачі музичної та хореографічної виразності, вміло застосовує ряд виражальних засобів для досконалої передачі ідеї композиції (етюду). Добре координує рухи, має гарну поставу та високий рівень розвитку хореографічних (виворітність тазостегнового та гомілковостопного суглобів, розвинений підйом, гарний танцювальний крок, гнучкість та високий, легкий стрибок) та музично-ритмічних (почуття ритму, музичне сприйняття та відтворення) здібностей.</p>
--	--	--	--

СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Творчий конкурс оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів. Загальна оцінка за вступне випробування визначається як середнє арифметичне оцінок за етапи творчого конкурсу.

ЗМІСТ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

I частина

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Екзерсис біля станка

1. *Уклін*

2. *Перегини корпусу*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – обличчям до станка, I позиція ніг.

1-16 такти – перегини корпусу назад (4 рази), голова повертається до правого плеча і до лівого плеча по чергово.

17-32 такти – перегини корпусу в праву і ліву сторони по чергово (4 рази).

3. *Demi ta grand plie'*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – лівим боком до станка, I позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – права рука виводиться через I позицію в II.

1-4 такти – 2 *demi plie'* по I позиції, рука закривається в I позицію.

5-8 такти – *grand plie'* по I позиції, рука закривається у підготовче положення. Зміна позиції ніг на II.

9-12 такти – 2 *demi plie'* по II позиції, рука закривається в I позицію.

13-16 такти – *grand plie'* по II позиції, рука закривається у підготовче положення. Зміна позиції ніг на V, права нога попереду лівої.

17-20 такти – 2 *demi plie'* по V позиції, рука закривається в I позицію.

21-24 такти – *grand plie'* по V позиції, рука закривається у підготовче положення. Зміна позиції ніг на V, права нога позаду лівої.

25-28 такти – повторюються рухи 17-20 тактів.

29-32 такти – повторюються рухи 21-24 тактів.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

4. *Battement tendu*

Музичний розмір – 2/4. Виконується на 16 тактів музичного супроводу. Вихідне положення – лівим боком до станка, V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-4 такти – 4 *battement tendu* вперед.

5-8 такти – 4 *battement tendu* назад.

9-16 такти – 4 *battement tendu* з нажимом в сторону.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

5. *Battement tendu jete' z pique'*

Музичний розмір – 2/4. Виконується на 16 тактів музичного супроводу. Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-2 такти – 2 *battement tendu jete'* вперед.

3-4 такти – 3 *pique'* вперед, на останню долю такту нога закривається у вихідне положення.

5-6 такти – 2 *battement tendu jete'* в сторону.

7-8 такти – 3 *pique'* в сторону, на останню долю такту нога закривається у вихідне положення.

9-10 такти – 2 *battement tendu jete'* назад.

11-12 такти – 3 *pique'* назад, на останню долю такту нога закривається у вихідне положення.

13-14 такти – повторюються рухи 5-6 тактів.

15-16 такти – повторюються рухи 7-8 тактів.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

6. *Rond de jambe par terre en dehors et en dedans*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – I позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – preparation.

1-4 такти – 2 rond de jambe par terre en dehors, опорна нога на plie´.

5-8 такти – 4 rond de jambe par terre en dehors, опорна нога пряма.

9-12 такти – розтяжка на праву ногу назад із port de bras.

13-16 такти – повернення у вихідне положення після preparation.

17-20 такти – 2 rond de jambe par terre en dedans, опорна нога на plie´.

21-24 такти – 4 rond de jambe par terre en dedans, опорна нога пряма.

25-28 такти – розтяжка на праву ногу вперед із port de bras.

29-32 такти – повернення у вихідне положення після preparation.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

7. Battement fondu

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II, права нога відкривається на tendu в сторону.

1-16 такти – 4 battement fondu хрестом по одному (вперед-в сторону-назад-в сторону) двічі, працююча нога відкривається в повітря на 45°.

17-32 такти – 4 battement fondu хрестом по одному (вперед-в сторону-назад-в сторону) двічі, працююча нога відкривається в повітря на 90°.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

8. Battement frappe´

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II, права нога відкривається на tendu в сторону.

1-16 такти – 4 battement frappe´ хрестом по одному (вперед-в сторону-назад-в сторону) двічі з фіксацією працюючої ноги на sur le sou-de-pied.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

9. Releve´ lans

Музичний розмір – 3/4. Виконується на 32 такти музичного супроводу. Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-8 такти – права нога, проходячи положення *battement tendu* вперед, піднімається в повітря на 90°, затримується і повертається через *battement tendu* у вихідне положення.

9-16 такти – повторюються рухи 1-8 тактів в сторону.

17-24 такти – повторюються рухи 1-8 тактів назад.

25-32 такти – повторюються рухи 1-8 тактів в сторону.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

10. *Grand battement*

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-8 такти – 4 *grand battement* вперед через *tendu*.

9-16 такти – 4 *grand battement* в сторону через *tendu*.

17-24 такти – 4 *grand battement* назад через *tendu*.

25-32 такти – 4 *grand battement* в сторону через *tendu*.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

Екзерсис на середині зали

Елементи групи adagio

1. *Port de bras*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, руки в підготовчому положенні.

2. *Arabesque*

Музичний розмір – 4/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – обличчям до точки 2 танцювальної зали (по діагоналі вправо), V позиція ніг, руки в підготовчому положенні.

1-8 такти – перший *arabesque*.

9-16 такти – другий *arabesque*.

17-24 такти – третій *arabesque*.

25-32 такти – четвертий *arabesque*.

3. *Temps lie´*

Музичний розмір – 4/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – обличчям до точки 8 танцювальної зали (по діагоналі вліво), V позиція ніг, руки в підготовчому положенні.

*Елементи групи **allegro***

1. Temps saute´.

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – I позиція ніг, руки у підготовчому положенні.

1-8 такти – 8 saute´ по I позиції, руки у підготовчому положенні.

9-16 такти – 8 saute´ по II позиції, руки відкриті у II позицію.

17-24 такти – 8 saute´ по V позиції (права нога попереду лівої), руки у підготовчому положенні.

25-32 такти – 8 saute´ по V позиції (ліва нога попереду правої), руки у підготовчому положенні.

2. Pas echange´

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, руки у підготовчому положенні.

Вступники також виконують основні елементи українського народного танцю:

- **«бігунець»**
- **«тинки»**
- **«доріжки»**
- **«віршовочки»**
- **«колупалочки»**
- **«голубці»**
- **присядки**
- **оберти**

II частина ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ

Мета другої частини творчого випробування – виявлення рівня виконавсько-хореографічної майстерності вступників. Складається з виконання сольної хореографічної композиції. За вибором вступника композиція виконується на матеріалі народно-сценічного, класичного, сучасного або спортивно-бального танцю (до 3 хвилин).

Вимоги до хореографічної постановки:

- композиційна побудова (художня ідея, оригінальність);
- хореографічно-виконавська майстерність (техніка виконання, артистичність, пластично-інтонаційна майстерність);
- загальне враження.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. [3-тє вид]. К.: Мистецтво, 1996. 496 с.
2. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. К.: Мистецтво, 2008. 150 с.
3. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва.
4. Основи композиції танцю. Львів: Край, 2003. 160 с.: 26 іл.
5. Гуменюк А.І. Українські народні танці. К.: Наукова думка, 1969. 418 с.
6. Зайцев Є.В. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця: Нова книга, 2009. 413 с.
7. Значення рук в класичному танці [методичні рекомендації] / укл. Т.Л.Ахеян. К., 2001. 24с.
8. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії. Х.: ХДАК, 2009. 140 с.
9. Колногузенко Б. М. Хореографічна композиція. Харків, 2018. 208 с.
10. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: [підручник] / Цветкова Л.Ю. К.: Альтерпрес, 2010. 324 с.

Затверджено на засіданні кафедри хореографії та художньої культури (Протокол № 10 від 11 квітня 2024 р.)

Голова предметної екзаменаційної комісії

Ольга БИКОВА

Завідувачка кафедри хореографії
та художньої культури

Ольга БИКОВА

**ЗГІДНО
З ОРИГІНАЛОМ**